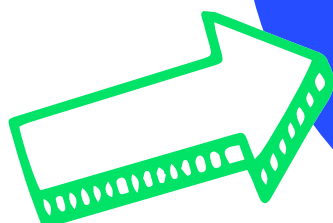

**Handleiding
gastdocenten**

**Zo ben jij
geldboeven
de baas
De F-Game**

Inleiding

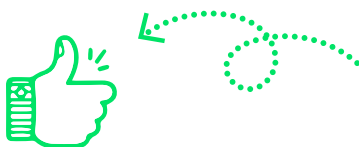
In deze handleiding vind je alle informatie die je nodig hebt om aan de slag te gaan met de gastles; de **F(fraude) Game 'Zo ben jij geldboeven de baas!'**. In deze les ga je met de klas in gesprek over geldezels en online fraude. Tijdens de gastles spelen de kinderen de interactieve F-Game.

Achtergrondinformatie

Het leven van jongeren vindt grotendeels plaats op het internet. Echter, ondanks hun online aanwezigheid zijn jongeren zich vaak maar weinig bewust van de risico's die hiermee gepaard gaan. Ze delen dagelijks persoonlijke informatie zonder de juiste kennis of bewustzijn over online veiligheid. In feite lijken ze hun digitale ramen en deuren wagenwijd open te laten staan, zonder zich echt bewust te zijn van de gevaren die dit met zich mee kan brengen.

Vroeger werden bankkantoren overvallen om het contant geld buit te maken en werden dikke kluisdeuren opengebroken. Maar er is tegenwoordig minder contant geld bij banken aanwezig. Er wordt steeds meer gebruikgemaakt van elektronisch betalingsverkeer en internetbankieren. Helaas passen ook de criminelen hun werkwijze aan de veranderende omstandigheden aan en proberen zij op allerlei manieren het elektronische geld te bemachtigen.

Als onderdeel van het thema; 'Zo ben jij geldboeven de baas!' heeft Bank voor de klas samen met de Hackshield Academy een les gemaakt die gaat over het ronselen van geldezels. De **The F-game**.

**Veel plezier
met je gastles!**

The F-GAME

De F-Game is ontworpen om jongeren bewust te maken van online fraude. In deze les worden leerlingen meegenomen op een avontuur waarin ze leren over de verschillende vormen van online fraude en ontvangen waardevolle tips om deze te herkennen en te voorkomen. Daarnaast krijgen de jongeren inzicht in wat ze kunnen doen als ze toch onverhoopt slachtoffer worden van online fraude. Na het spelen van de F-Game voert de gastdocent een nagesprek met de klas over de verschillende eindresultaten.

Doelgroep

Deze les is voor leerlingen tussen de 13-16 jaar oud (eerste- en tweedeklassers) van alle niveaus binnen het reguliere voortgezet onderwijs (vmbo, havo en vwo). De les kan gegeven worden tijdens mentoruren of lessen Maatschappijleer.

Leerdoelen

Na de les weten de leerlingen:

- Verschillende vormen van fraude te herkennen en hoe deze te voorkomen
- Wat een geldezel is en welke gevolgen dit kan hebben
- Hoe je kunt voorkomen dat je een geldezel wordt
- Wat je kunt doen als je benaderd wordt als geldezel
- Wat je kunt doen als je onverhoopt toch geldezel bent geworden
- We wat de vijf belangrijke regels van veilig bankieren zijn

Lesduur

30-50 minuten

Toelichting: Ontstaan er interessante en leerzame discussies in de klas, waardoor je niet alle vragen kunt behandelen binnen het lesuur? Dat is niet erg! Vraag in dit geval de leerkracht om op een ander passend moment de F-Game af te maken.

Benodigheden

- Digibord
- Laptops voor de leerlingen (1 laptop per 2 leerlingen).

Algemeen verloop van de les

- Korte introductie.
- Bekijk en bespreek de Tiktok-video over geldezels.
- Bekijk en bespreek de video over snel geldverdienen.
- De leerlingen spelen de F-Game in groepjes van twee.
- Bespreek de eindresultaten van de F-Game en geef verdieping op de thema's fraude en geldezels.
- Sluit af met tips over veilig bankieren.

Korte beschrijving inhoud F-Game

Tijdens de F-Game worden leerlingen meegezogen in het verhaal van Kadiya, die opmerkt dat haar buurjongen Jordy opmerkelijk veel geld uitgeeft zonder dat hij een bijbaantje heeft. Nieuwsgierig geworden, besluit Kadiya op onderzoek uit te gaan. Via boeiende geluidsfragmenten en video's worden verschillende situaties in de game gepresenteerd. De keuzes die spelers maken in de game, vormen het verloop van het verhaal. De resultaten van de game worden vervolgens in de les besproken. Door met elkaar in gesprek te gaan over de resultaten leren leerlingen in vergelijkbare situaties in het echte leven fraude te herkennen en hierop effectief te reageren. Het spel biedt voor leerlingen een veilige omgeving om keuzes te maken en antwoorden te geven.

Beschrijving van de eindresultaten

De F-Game heeft 5 eindresultaten:

verandering, nieuw netwerk, politie, fraudeur of stoppen.

Resultaat: Verandering

Bij dit eindresultaat hebben de spelers, als Kadiya, Jordy aangezet tot reflectie over alternatieve levenspaden en hem geadviseerd een positieve bijdrage te leveren aan de maatschappij. Jordy neemt dit advies ter harte en besluit andere jongeren voor te lichten. Zo probeert hij te voorkomen dat ze betrokken raken bij frauduleuze activiteiten. Samen met Kadiya probeert hij de gemeenschap bewust te maken van de gevolgen van fraude.

Resultaat: Nieuw netwerk

Bij dit eindresultaat hebben de spelers, als Kadiya, Jordy doen inzien dat een nieuw begin de weg vooruit is. Het advies om nieuwe vriendschappen en werk te zoeken, wordt door Jordy serieus genomen. Overtuigd door Kadiya, verlaat hij zijn oude buurt om elders een kansrijk nieuw leven op te bouwen.

Resultaat: Politie

Bij dit eindresultaat hebben de spelers, als Kadiya, beseft wat er op het spel staat en besloten de politie te informeren over Jordy's betrokkenheid bij verdachte activiteiten.

Resultaat: Fraudeur

Bij dit einde hebben de spelers, als Kadiya, succesvol de actie voltooid om geld af te nemen van de betrokken persoon. Echter, dit leidt tot haar eigen arrestatie door de politie wegens fraude. Door zich voor te doen als bankmedewerker en geld te stelen, is Kadiya nu zelf een fraudeur geworden. Ze bevindt zich nu in het criminele circuit, waaruit ontsnappen moeilijk is. Bovendien heeft ze een slachtoffer gemaakt, dat niet alleen financiële schade heeft geleden, maar ook ernstige emotionele schade heeft opgelopen.

Resultaat: Stoppen

Bij dit eindresultaat stonden de spelers op het punt om fraude te plegen maar hebben de spelers zich, uiteindelijk, gerealiseerd, dat de handelingen niet acceptabel zijn. Jordy heeft nagedacht over het voorstel om te stoppen en beseft dat doorgaan met oplichting niet de juiste weg is.

Centrale begrippen

- **The F-game:** Een andere benaming voor internetoplichting of online fraude. Geld of persoonlijke informatie (o.a. wachtwoorden of gebruikersgegevens) worden van iemand gestolen met behulp van het internet.
- **Fraudeur:** Een persoon die mensen oplicht om persoonlijke gegevens of geld te stelen.
- **Ronselaar:** Een persoon die mensen probeert te werven als geldezels.
- **Geldezels (Spitta):** Een persoon die zijn betaalpas en pincode afstaat of uitleent aan criminelen. Zij gebruiken vervolgens die bankrekening om gestolen geld weg te sluizen.

De les: De F(fraude)-Game

Slide 1: Voorbereiding van de F-Game

- Je gaat nu starten met je gastles! Open de presentatie via bankvoordeklas.nl

Slide 2: Introductie

- Stel jezelf voor: Vertel wie je bent en waarom je voor de klas staat.

Toelichting ter inspiratie:

Online fraude komt steeds meer voor en criminelen verzinnen steeds weer nieuwe slimme trucs. Dat maakt het steeds lastiger om fraude op tijd te herkennen en daarmee te voorkomen. Jongeren realiseren zich niet altijd welke consequenties hun digitale handelingen kunnen hebben. Wat onschuldig lijkt, kan soms ernstige gevolgen hebben. Bankmedewerkers geven gastlessen op scholen om te voorkomen dat jongeren slachtoffer worden van online fraude. Deze les heet: Zo ben jij geldboeven de baas!

Slide 3: TikTok – snel geld verdienen

- Vraag aan de klas: Wie zit er op TikTok? Vraag de leerlingen op te staan als ze op TikTok zitten. Toelichting: We gebruiken in deze les 'ga-staan-vragen om interactie te bevorderen.'
- Laat de TikTok-video Geldezels zien. Deze video kan je gemakkelijk aanklikken in de presentatie.
- Vraag aan de klas: Deze jongen is opgelicht. Weet iemand hoe deze vorm van fraude heet?

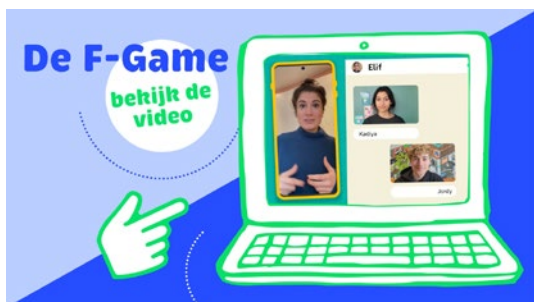
Slide 5 & 7: Wat is een geldezel

- Start de video met uitleg over geldezels. Deze video kan je gemakkelijk aanklikken in de presentatie.
- Vraag de leerlingen: Ga staan als je een eigen pinpas hebt.
 - Vraag of de leerlingen hun pas wel eens uitlenen aan vrienden.
 - Vraag of de leerlingen hun bankrekening controleren op onjuiste bij- en afschrijvingen.
 - Vraag de leerlingen wat je moet doen als ze hun pinpas kwijt raken.

Tips toelichting:

- Leen nooit je bankpas uit. Ook niet aan vrienden of familie.
- Houd je pincode apart van je bankpas. Plak dus geen briefjes met gegevens over je bankrekening, zoals je pincode, op je bankpas.
- Bel de bank als je iets niet zeker weet, zoek dit telefoonnummer altijd op via de officiële website van de bank.
- Wordt er online naar je bankpas gevraagd? Geef deze informatie nooit en stap uit de chat of verwijder de e-mail.
- Vraag de leerlingen: Ga staan als je denkt dat geldezels vaak voorkomen.
 - Laat de leerlingen toelichten waarom ze zijn gaan staan, stel ook vragen aan de leerlingen die blijven zitten.
- Vraag de leerlingen: Ga staan als je wel eens een video hebt gezien die gaat over snel geld verdienen.
 - Laat de leerlingen toelichten waarom ze zijn gaan staan, stel ook vragen aan de leerlingen die blijven zitten.
 - Vertel de leerlingen dat de video's waarin wordt gesproken over 'snel geld verdienen' niet kloppen. En dat als je hieraan meedoet, je snel in het criminele netwerk kan belanden.

Slide 8: De F(fraude)-Game – bekijk de video

- Start de video de F-Game. Deze video kan je gemakkelijk aanklikken in de presentatie.

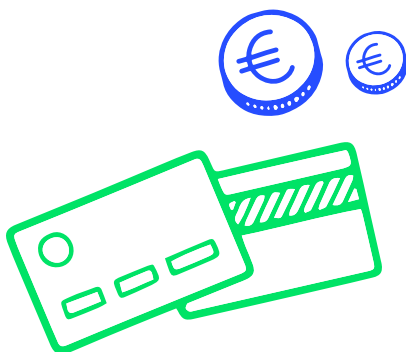
Slide 10: Aan de slag met de F-Game!

- Laat de leerlingen in groepjes van twee de F-Game spelen.
 - Vraag de leerlingen op de laptop te gaan naar: <https://hackshieldacademy.herocenter.com/app/accesscode/HVDZNG>
 - Vraag de leerlingen groepjes van twee te maken en de F-Game te spelen.
 - Er is 1 laptop per groepje nodig.
 - Vertel de klas: Let op: klik het eerste filmpje door. Die hebben we net met elkaar gezien.
- Loop tijdens de les rond voor eventuele vragen.

Slide 11: De eindresultaten – praat erover!

- Vraag de leerlingen naar de eindresultaten.
 - Vraag aan de leerlingen welke keuzes ze hebben gemaakt om tot dit resultaat te komen.
 - Vraag de leerlingen of zij in het echte leven ook deze keuzes zouden hebben gemaakt?
 - Vraag vooral door op hun antwoorden. Of het nou een lollige reactie is, een serieuze of een onzekere reactie. Nodig uit tot een gesprek.
 - De beschrijving van de eindresultaten staat beschreven op pagina 4.

Praat erover!

- Vinden jullie het belangrijk om over (het voorkomen van) fraude te praten?
- Wat zouden banken en de politie nog meer kunnen doen om jongeren goed te informeren over fraude en veilig bankieren?
- Wie weet waar je fraude kunt melden?
- Wie weet het nummer van de bank?

Slide 12: Praat erover!

Stel klassikaal de volgende vragen:

- Vinden jullie het belangrijk om over (het voorkomen van) fraude te praten?
- Wat zouden banken en de Politie nog meer kunnen doen om jongeren goed te informeren over fraude en veilig bankieren?
- Wie weet waar je fraude kunt melden?
 - Het melden van fraude kan bij de Politie via: **0900 8844** of via meldmisdadaanoniem.nl
 - Fraude melden kan anoniem.
- Wie weet het nummer van de bank?
 - Het nummer van de bank is te vinden op de website van iedere bank.

Tips voor veilig bankieren

- Bescherm je code
- Bescherm je pas
- Beveilig je apparatuur
- Bescherm je bankafschrijvingen
- Bij twijfel, ga naar je ouders

Slide 13: Tips voor veilig bankieren

Sluit af met de 5 belangrijke regels voor veilig bankieren:

- Bescherm je code
- Bewaak je pas
- Beveilig je apparatuur
- Bekijk je bankafschrijvingen
- Bij twijfel, ga naar je ouders

Praat erover!

Was dit een goede les? Wat hebben jullie geleerd?

Zijn jullie na deze les geldboeven de baas?

BANK voor de KLAS

Slide 14: Afronden

- Stel de leerlingen de vragen:
 - Was dit een goede les?
 - Wat hebben jullie geleerd?
 - Zijn jullie nu geldboeven de baas?

Overige informatie

Voor meer informatie over dit onderwerp

- veiligbankieren.nl
- veiliginternetten.nl
- bankvoordeklas.nl
- zowerktfraude.nl

Video's:

- [NOS stories: Mensen OPLICHTEN voor F-GAME | De waarheid over online fraude](#)

Benaderd of gebruikt als geldezel?

Kom meteen in actie voordat het te laat is.

1. Stop met het overmaken van geld.
2. Stel je bank op de hoogte.
3. Stel de politie (0900 8844) op de hoogte.

Het melden van fraude:

- Bel de politie via: 0900 8844
- Een anonieme melding van misdrijven kan via meldmisdaadanoniem.nl

Voor nazorg:

- fraudehelpdesk.nl
- slachtofferhulp.nl

Colofon

BANK
voor de
KLAS

Over HackShield Academy

HackShield Academy, het nieuwe onderdeel van HackShield, richt zich op jongeren vanaf 12 jaar. Zij worden door middel van quests uitgedaagd bij te dragen aan een veiliger internet voor iedereen. HackShield Academy (op het Hero Center) is gratis beschikbaar voor alle jongeren!

Over Bank voor de klas

Bank voor de klas is het gezamenlijk platform voor financiële educatie door banken. Samen bereiden banken jongeren voor op 18 jaar en financiële verantwoordelijkheid door het geven van gastlessen in het basisonderwijs, voortgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs. Daarnaast zorgt Bank voor de klas voor gratis lesmaterialen die kinderen en jongeren leren omgaan met geld.

Deze banken maken Bank voor de klas

